

Milý čtenáři!

Sportovec a voják David Svoboda vyjevil svůj názor – popravdě ani pořádně nevím jaký – a strhla se bouře. Svoboda – ta ironie jména! – se omluvil, ale vlny se neuklidnily. Senátorka Němcová by vojáka odvezla na Ukrajinu, aby viděl válku na vlastní oči, ministryně Černochová povolává ho na cvičení do Libavé. Jiní jsou smířlivější a dali by mu jenom rajóny.

Nebo pan Ševčík. Účastnil se nějaké demonstrace, nejspíš protivládní. Zbavte ho funkce! Vyhod'te ho! Co si to dovoluje mít vlastní názor!

Zdá se, že se nám tady koření institut jediného správného nározu, o kterém se nepochybuje a nediskutuje – a když, tak chvíli. Kdo je určovatelem té svaté pravdy, nevím. Vypadá to na nějaké bratrstvo vládních politiků, médií a sociálních sítí.

Kdo pochybuje o jejich nezpochybnitelné pravdě bude vyloučen, dehonestován, zesměšněn, potrestán.

A znovu zasévají mlčení, strach projevit názor a autocenzuru... ☹

Kulturní centrum Turnov rekapituluje rok 2022, v letošním roce začne psát novou kapitolu

Bezmála 900 akcí a téměř 75 tisíc diváků, takový byl rok 2022 v Kulturním centru Turnov (KCT).

Přestože teprve na konci února skončila všechna restriktivní opatření pro boj s nemocí covid-19, a to včetně povinnosti nošení respirátorů, prokazování se negativními testy nebo zákazy vstupu neočkovaných osob na kulturní akce, týmu KCT se podařilo kulturní a společenský provoz obnovit a udělat z něj opět samozřejmou součást života města.

Dva roky boje s covidem poznamenaly celý svět a ani tým KCT nezůstal ušetřen. „Dlouhá doba covidového bezčasí nám umožnila podívat se na vše z odstupu, na který v plném provozu není čas,“ vysvětluje jednatel společnosti David Pešek a pokračuje: „Pojmenovali jsme si řadu důležitých témat, jimž se chceme a musíme věnovat. Vznikla nová komunikační strategie a proběhla velmi důkladná rozprava o dramaturgii našich pořadů. Vypracovali jsme také obsáhlý investiční plán a během roku se řada jeho konkrétních bodů začala rozpracovávat.“

S loňským jarem se celý provoz KCT začal pomalu vracet do normálu. V omezeném čase se podařilo uspořádat ještě pět plesů, v náhradním termínu proběhl i festival Žlutomodrý kocour, uskutečnila se mnohá přesouvaná a nahrazovaná divadelní představení a koncerty. Letní kino zaznamenalo rekordní tržbu přesahující milion korun.

Rok 2022 byl také rokem výrazného vzestupu návštěvnického zájmu o kavárnu KUS. Zde proběhl rekordní počet koncertů z cyklu Malá (domácí) scéna, který je věnovaný regionálním kapelám, vznikl nový pravidelný taneční večírek s názvem *Guilty Pleasure*, po letní premiéře v baru Letňák se zde

usídlila *Slam poetry*, další nový programový formát přednesu autorské poezie. Do programu KCT navíc nově přibýly Oldies party, které se ihned staly obrovským hitem. Mezi jeho návštěvníky jsou dnes lidé od Liberce po Hradec Králové.

Turnov v roce 2022 slavil 750 let od první písemné zmínky o městě a KCT bylo jedním z hlavních (spolu)pořadatelů mnoha významných akcí. Vedle řady svých

tradičních akcí tematicky laděných k tomuto jubileu (kavárenský kvíz, divadelní představení, turnovský hudební večer, cyklus O literatuře, cestovatelský klub) uspořádalo KCT také akce jedinečné, jako například výstavu o turnovské kultuře či projekci filmů, v nichž se naše město objevilo. Vedle toho se Kulturní centrum Turnov významně podílelo na velkých městských akcích včetně hlavního týdne oslav, Májové slavnosti nebo Dne s TGM.

Rok 2023 je plný novinek

Do roku 2023 vstoupilo KCT s řadou plánů. V polovině roku spatří světlo světa nová značka, spojená s novou komunikační strategií a novým vizuálním stylem, která divákům KCT zpřehlední orientaci v nabídce a službách organizace.

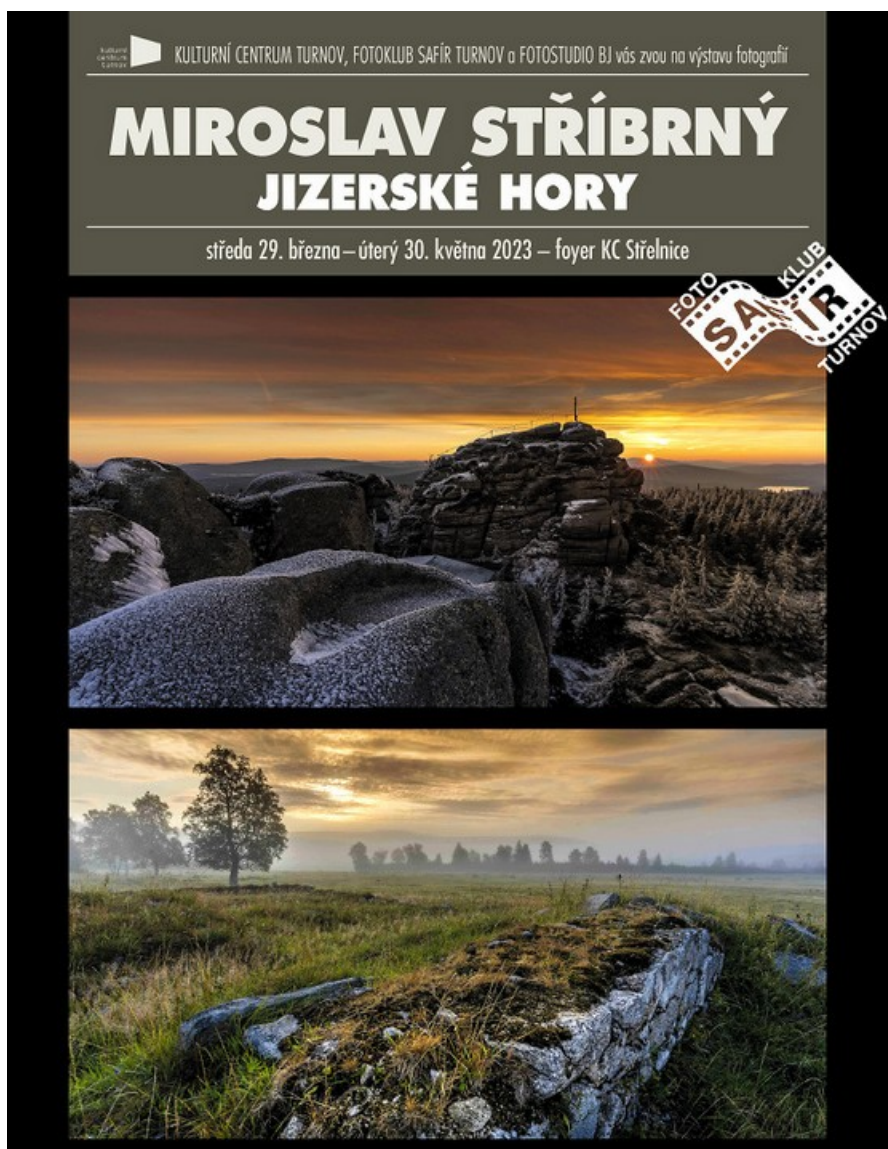
V průběhu roku dojde též k řadě stavebních úprav. Již v těchto dnech se v letním kině staví nový sklad, který umožní další rozvoj areálu včetně rychlejšího odbavování návštěvníků baru Letňák. Ten se v loňském roce začal profilovat také jako nová letní kulturní scéna.

Další výraznou změnu zaregistrují návštěvníci na podzim na Střelnici. Po několika letech zkušebního provozu bylo rozhodnuto o výstavbě plnohodnotného baru ve foyer velkého sálu. Nový bar nabídne vedle atraktivního vzhledu hlavně kompletní sortiment včetně točeného piva, což povede k dalšímu zvýšení návštěvnického komfortu.

„Naším velkým snem je přestavba kavárny KUS na klub. KUS se v posledním roce začal jasně profilovat jako prostor s obrovským potenciálem stát se plnohodnotnou klubovou scénou, kterou v tuto chvíli Turnov nemá. Už teď tu děláme řadu klubových akcí, ale pořád narážíme na limity prostoru. Přestavba by měla všechny tyto problémy vyřešit. V tuto chvíli vzniká architektonická studie, pokud všechno klapne, k realizaci by mohlo dojít příští rok v létě,“ dodává David Pešek.

Divadelní abonmá se vrátí

Letošek začal ve velkém stylu rekordní plesovou sezonou. Konalo se celkem třináct plesů. V původních termínech a s diváky v hledištích se uskutečnily divadelní festivaly

Žlutomodrý kocour a Turnovský drahokam. Rozjela se jarní část divadelní, hudební i cestovatelské sezony.

Divadelní představení jsou často zcela vyprodaná a o pohádky cyklu „Mámo, táto, pojd'te se mnou do divadla!“ byl takový zájem, že bylo třeba přidat hned několik dalších termínů. Pátky a soboty v KUSu plní koncerty domácí scény a rekordní návštěvnosti opakovaně dosahuje Kavárenský kvíz. Ten před lety začínal s šesti přihlášenými týmy, nyní jich přichází pravidelně soutěžit více než třicet. Návštěvnické rekordy trhá také Oldies party. „Zájem o divadla nás moc těší a dokazuje nám, že další sezony se už nemusíme bát. S potěšením tedy hlásím, že do nabídky se na podzim letošního roku vrátí divadelní abonmá, tedy možnost zakoupit si za zvýhodněnou cenu vstupenku na všechna plánovaná představení a mít své místo v sále po celou sezonu jisté,“ uzavírá David Pešek.

/ Romana Holubová, Kulturní centrum Turnov

Turnovské kulturní tipy:

sobota 8. dubna od 19 hodin, Malá (domácí) scéna, klub KUS

Jirka Víšek & Jen tak na pohodu

Koncert na kterém se vám sólově představí Turnovák Jirka Víšek, člen kapely Roubovaný vokurky.

Jako druzí vystoupí Pepe Košťák a Jirka Vávra, kteří společně tvoří duo Jen tak na pohodu.

pátek 14. dubna od 20 hodin, Městské divadlo

Wohnout Unplugged

sobota 15. dubna od 19 hodin, Malá (domácí) scéna, klub KUS

Rouden Band

středa 19. dubna od 19 hodin, kino Sféra

Ucpanej systém

Přímý přenos derniéry slavné inscenace Dejvického divadla.

Budova podniku Monokrystaly v Přepěšské ulici, 80. léta minulého století.

Turnovské muzeum vydalo druhé letošní číslo *Muzejního čtvrtletníku*. Pokud si ho najdete na webových stránkách muzea, dočtete se o výstavě *Krystaly ve službách technického pokroku*, na které technologická společnost Crytur představuje veřejnosti princip výroby monokrystalů i jejich použití v reálné technice, tu muzeum bude hostit do 18. června 2023.

Ředitel muzea Jan Prostředník poví něco o exteriérových úpravách expozice Horolezectví, dozvíte se o chystaných výstavách granátových šperků Michaely Hermanové a fotografií Českého ráje Pavly Bičíkové; Vladimíra Jakoubčová představila plány Dlaskova statku.

V atriu muzea bude přes léto bude instalovaná výstava, která má za úkol představit návštěvníkům méně známé památky sakrální architektury v regionu – to je další téma čtvrtletníku. Dále se muzejníci podělí o informace o Františku Hermanovi, spolujednateli firmy *Herman & Palma*, která se stala jednou z nejúspěšnějších brusičských dělen v Turnově.

A Turnov před sto lety, tedy období duben – červen 1923, zprostředkuje David Marek; a tady jsem si já dovolil předvést jednu dobovou fotografii.

Další pozvánky:

Horolezecká beseda

Povídání a promítání fotek z prvovýstupu na himálajskou velehoru Chumbu (6 859 m).

Radoslav „Radar“ Groh pohovoří, kterak se mu společně s Jaroslavem Bánským, Petrem Kejkličkem a Zdeňkem Hákem podařilo zdolat šestitisícovku Chumbu.
13. 4. 2023 od 18:00 / Vstupné 50 Kč
Expozice Horolezectví

Tradiční akci, přibližující návštěvníkům výroční obyčej a zvyky jarního novoročí, uchystalo na Bílou sobotu, kterou končí postní předvelikonoční období, Muzeum Českého ráje v Turnově na skanzenu Dlaskův statek. Letos připadá Bílá sobota na **8. duben**.

„Velikonoce na Dlaskově statku jsou legendární a hojně navštěvované. Určitě tomu letos bude také tak. Je to skvělá příležitost seznámit se s velikonočními zvyky, které se v našich rodinách omezily na barvení vajíček a pletení pomlázky. A je to škoda, protože zvyky a symbolika tohoto období je velmi zajímavá a znát ji k naší kultuře patří,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmana Libereckého kraje.

Velikonoce představují svátky obnovy života v období přechodu zimy v jarní období. Jejich oslava se formovala v symbióze rolnických tradic nového hospodářského roku a křesťanského obrazu Ukřižování Ježíše Krista a jeho zmrtvýchvstání. Ze všech svátků mají Velikonoce nejdelší přípravné období. Vrcholí ve Svatém týdnu, zvaném i Pašijový nebo Velký. Začíná Květnou nedělí a vrcholí Zeleným čtvrtkem, Velkým pátkem, Bílou sobotou, Božím hodem velikonočním a Červeným pondělkem, který je spojen s pomlázkou.

Bílá sobota byla dnem svěcení ohně, od kterého hospodyně zapalovaly takzvaný nový oheň v kamnech, na kterých připravovaly všechny pokrmy, jež přišly na stůl o Božím hodě Velikonočním. Z oharků ohně se pro ochranu následující úrody dělaly křížky kolem polí, popelem se sypaly louky, ohořelá dřívka se strkala za trámy, aby se domu vyhnul oheň.

Některé z těchto obyčejů, spojených s velikonočním i předvelikonočním obdobím, si návštěvníci připomenou v nové stálé expozici *Na statku od jara do zimy – Tradiční zemědělství a agrární obyčej v Pojizeří*, ta bude k vidění od 16. dubna. Tradiční součástí programu bude vynášení Smrti neboli Smrtky do Jizery. Děti s ní tradičně o páté postní neděli – Smrtné – putovaly k nejbližšímu potoku nebo řece, do které ji hodily, nebo ji upálily. Mařena – smrtka, symbolizovala zimu, a proto musela ze stavení pryč. Její figurína se zhotovovala ze dřevěné hole, obalené slámou. Oblékala se do dívčí košile, ozdobené fábory, věnci, papírovými květinami a korály z bílých vyfouknutých vajec a šnečích ulit.

Po utopení Mařeny se průvod dětí zpívajících *‘Nesem vám nový líto a dobrou novinu, pantatínku, paňmaminko, utonuli jsme zimu’* vrátil do vsi s takzvaným lítem. Pletlo se z jívových ratolestí, které se ozdobily bílými a barevnými vajíčky, řetězy, ptáčky z těsta nebo holubičkami z vejčunků. Spolu s folklórním souborem Nisanka z Jablonce nad Nisou budou tak návštěvníci Dlaskova statku mít možnost Mařenu ze statku vynést, utopit, a přivítat tak jaro.

Doprovodný program: 10:00 Divadlo b – loutkové představení Locika / 11:30 Folklorní soubory Nisanka a Malá Nisanka (Jablonec n/N) – Podještědí, Pojizeří a Podkrkonoší / 12:00 Vynášení Smrti do Jizery / 12:30 Folklorní soubor Písečan (Písek) – Prácheňsko / 13:30 Valašský soubor písní a tanců Vsacan (Vsetín) – Valašsko / 14:30 Divadlo b – loutkové představení *O Malence* / 15:30 Harmonikářka Lucie Eva Doušová

(Jan Mikulička)

Galerie Granát

náměstí Českého ráje 4, Turnov

otevřeno: pondělí 10.00 – 12.30; 13.00 – 17.00

úterý až pátek 9.00 – 12.30; 13.00 – 17.00

Družstvo Granát Turnov si po celý rok 2023 připomíná 70 let od založení. Přijďte se podívat na celoroční výstavu granátových šperků. Dozvíte se o granátu mnohé zajímavosti ve výkladu odborného průvodce o těžbě a zpracování českého granátu.

Ukázky broušení českého granátu a zlatnických profesí vysazování a zasazování českého granátu.

Přijďte se podívat i na jeden z největších českých granátů o průměru 7,5 mm vážící 0,7g.

Obdivovat zde můžete i prestižní cenu pro české zpěváky „ČESKÝ SLAVÍK“ .

Výstavy:

duben - květen

CO MÁME RÁDY

společná výstava obrazů

Květy Burešové a Zuzany Muzikant Jeřábkové z Mladé Boleslavi

KVĚTUŠE BUREŠOVÁ

Absolvovala mladoboleslavskou SPŠ strojní.

Je členkou mladoboleslavské skupiny malířů VLNA a Sdružení výtvarníků ČR. Navštěvovala kurzy malby u Jolany Čechové a u ak. malíře Ildara Youssupova. Prvotinami v její tvorbě byly miniatury krajín olejem a akvarely s motivy přírody a květin.

Olejomalbu si oblíbila, lze jí vyjádřit krásu a barevnost krajiny, květin, stromů a všeho kolemco nejvěrněji. Zabývá se také malbou na hedvábí, kde uplatňuje svou fantazii.

Svou tvorbu vystavuje po celé republice i na mezinárodních festivalech umění. Malování je pro ní důležitou součástí života, dodává ji radost z tvorby, chuť poznávat nové techniky, možnost nových kontaktů a přátel, jednoduše řečeno naplno žít.

ZUZANA MUZIKANT JEŘÁBKOVÁ

Od dětství byla její zálibou kresba a malba. Docházela do ZUŠ k ak. malíři Stanislavu Kovářovi. Navštěvovala kurz malby u ak. malíře Ildara Youssupova. Vystudovala obor aranžér.

Je členkou mladoboleslavského sdružení umělců VLNA a Sdružení výtvarníků.

Nejprve kreslila jen pro sebe, později pro přátele a známé. V roce 2007 se zúčastnila první společné výstavy Salon mladoboleslavských výtvarníků.

Ve své tvorbě se zabývá portréty a přírodními motivy. Její zpracování dává obrazu abstraktní nádech. Autorka o svých obrazech říká: „Často ani nemám představu, jak bude obraz vypadat. Je to směs nápadu, momentální nálady a pocitů, které ve mně vznikající obraz vyvolává.“

Nejvíce ji těší, když má z obrazu radost nejen ona, ale i okolí a nakonec i jeho majitel.

Její obrazy je možno vidět v Lesním Ateliéru Kuba v Kersku a na aktuálních výstavách po celé ČR.

turnovsko

ROVENSKO p/T – Evangelický sbor v Rovensku zve rodiče i děti **8. dubna v 17 hodin** na autorské čtení básničky Marie Iljašenko.

A jelikož má u mne Rovensko protekci, zveřejním poměrně výjimečně pozvánku na hasičskou veselici...

lomnice n/p

Do lomnicého kino, protože má díky své kavárně s výbornou kávou taky protekci, vás pozvu na speciální představení:

13. 4. 2023 od 18 hodin

Merci le Tour

Promítání filmu *Merci le Tour* a následná beseda s Michalem Kramářem.

Tour de France, vlajková loď cyklistiky, esence tohoto krásného a tvrdého sportu, která vznikla v roce 1903. Jediné, co ji dokázalo chytnout za límec, byly světové války. Každý ji zná.

Před časem mě nadchla myšlenka pokusit se na celé tři týdny proniknout dovnitř tohoto organismu a objet trasu nějakého ročníku. Etapu po etapě, vyjždět brzy ráno v závodním dni před profesionály, jako kdybych byl nějaký předjezdec. Až na to, že nic takového neexistuje.

Párkrát už jsem Tour dříve navštívil, nějaké pasáže etap projel, ale jestli by to šlo zvládnout celé...? To jsem sice nevěděl, ale rozhodně jsem věděl, že to dříve nebo později zkusím.

... 28. srpna 2020 jsem se dostavil na Grand Départ v Nice a vyjel...

Zaostřeno na Jizerky

V přízemí budovy Městského úřadu Semily na Riegrově náměstí se po roce v dubnu opět představí výstava *Zaostřeno na Jizerky*. Ta má za cíl ukázat Jizerské hory, které nabízejí spoustu unikátních pohledů, kontrastů i fenoménů a poukázat na potřebu jejich ochrany.

Nádherná místa tohoto nevelkého, ale neuvěřitelně rozmanitého pohoří, zůstala zachována i pro naši generaci jen díky pečlivé a starostlivé ochraně přírody. I když ani to nebylo vždy samozřejmostí. Pohoří je plné vyhlídek na samých vrcholcích hor a tajemných rašelinišť a hýří rozmanitými zástupci flóry a fauny. Jizerskohorské bučiny jsou naší první přírodní lokalitou světového dědictví UNESCO. Snímky vám ukáží úžasná díla přírody i lidské ruky. Věřme, že díky naší společné snaze budou moci tato místa navštěvovat a obdivovat i naše děti za mnoho let a město Semily se, byť drobným dílem, na zachování přírodních hodnot Jizerských hor spolupodílí.

Přijměte pozvání na výstavu nejkrásnějších snímků Jizerských hor, které zaslali účastníci fotosoutěže *Zaostřeno na Jizerky*. Fotosoutěž pořádá každoročně Nadace Ivana Dejmalu pro ochranu přírody a do loňského 12. ročníku dorazilo 152 snímků od 47 autorů. Odborná porota vybrala 35 fotografií i do výstavní kolekce a z 13 nejlepších byl sestaven benefiční kalendář. Výstava v Semilech proběhne v termínu **od 12. dubna do 3. května 2023**.

(Dominika Jiroušová, odbor životního prostředí MěÚ Semily, *Semilské noviny*)

Sv. Václav se vrátí na Riegrovo náměstí

Rada města Semily na svém jednání 6. února 2023 schválila smlouvy o dílo s Pavlem Rolečkem na restaurování sochy sv. Václava a její přesun ze hřbitova na Koštofranku zpět na Riegrovo náměstí s nabídkovou cenou 181 tisíc Kč.

V rámci rozpočtového opatření akci schválilo i zastupitelstvo města.

Byl zpracován restaurátorský záměr, vše bylo projednáno s Krajským úřadem Libereckého kraje (státní památková péče), Národním památkovým úřadem Liberec a obdrželi jsme kladné rozhodnutí od MěÚ Semily, SPP (Mgr. Hedvičák). Zároveň byla podána žádost o dotaci na restaurování sochy. Akce bude zahájena 1. dubna, dle harmonogramu bude dílo předáno do 31. srpna 2023, přičemž socha bude přemístěna na Riegrovo náměstí nejpozději do 31. května 2023.

(Zdroj: Tomáš Sábl, *Semilské noviny*)

Benátky pod sněhem

Pozvánka do Kulturního centra Golf je tentokrát věnována divadlu, a to ne jen tak ledajakému. Chcete-li prožít příjemných 100 minut, u kterých se nesčetněkrát zasmějete, navštivte 12. dubna od 19 hodin situační komedii *Benátky pod sněhem*. Tuto svižnou konverzačku, s trochu hořkým podtextem nelze jinak než doporučit. Jedni mají před svatbou, druzí možná před rozchodem. Společné setkání může ale všechno převrátit. Komedie o jedné návštěvě, během níž došlo k poněkud krutému žertu a zároveň nemilosrdnému odkrytí pravé tváře povah i skutečné podstaty partnerských vztahů. Na jedné straně Lucie Štěpánková s Filipem Cílem rozehrávají infantilní milenecké projevy, jež se za celé představení neomrzí. Vedle nich kontrastují Veronika Arichteva nebo Kristýna Janáčková a Jaromír Nosek, jejichž zprvu neškodná ironie a sarkasmus postupně přerostou v děsivý cynismus. Nejedná se o obyčejnou situační komedii, hra má potenciál přinést divákům něco navíc než jen pobavit. Pro semilské publikum je i lákadlem, že v jedné z rolí uvidí „domácího“ Míru Noska.

/ Jitka Bažantová, *Semilské noviny*

Výjimečná kolekce „zapomenutých obrazů“ je k vidění v muzeu

Ve čtvrtek 6. dubna v 17:00 hodin představil ředitel semilského muzea Miroslav Šnaiberk formou komentované vernisáže jedinečný soubor obrazů malířů Stanislava Feikla (1883 – 1933) a Václava Vojtěcha Nováka (1901 – 1969).

Na výstavu budou přivezena díla obou autorů z muzeí a galerií z celé České republiky, od Hluboké nad Vltavou přes Jindřichův Hradec, Beroun, Jičín a Prahu. Výstava, která představí tyto nikdy nevystavené obrazy v Semilech, má název *Zapomenutí malíři Semilska* a je podle slov jejího kurátora Miroslava Šnaiberka posmrtným zadostiučiněním oběma autorům za to, že v Se-

Autor: Stanislav Feikl.

mílech ani okolí nikdy za svého života nevystavovali, byť Václav Vojtěch Novák je semilským rodákem a Stanislav Feikl se narodil v nedaleké Dolní Sytové.

Oba byli poměrně slavní mimo semilský region, ale na domácí půdě se na ně zcela zapomnělo. Zřejmě také proto nebyla jejich díla donedávna zastoupena v semilské muzejní sbírce jediným obrazem. To se však změnilo a díky dobré akviziční strategii jsme získali do sbírek obraz Česká krajina od V. V. Nováka / foto malíře v ateliéru, dále autorův menší obraz ze zahraničních cest v 30. letech a od Stanislava Feikla máme nově ve sbírkách nejen několik obrazů, ale i jedinečný vlastní autoportrét z počátku 20. století. Vzácným přírůstkem je i obraz od Stanislava

staršího bratra Františka Feikla, který byl také nadaným malířem, ale poměrně brzy spáchal sebevraždu. Kolekce obrazů prezentovaných na výstavě bude doplněna i ze soukromých sbírek a sbírky Kooperativy. Tím se podařilo vytvořit výstavu, která už se v Semilech zřejmě nikdy nebude opakovat.

Výstava Zapomenutí malíři Semilska – Stanislav Feikl a Václav Vojtěch Novák bude v prostorách Pojizerské galerie Semily k vidění do 4. června 2023.

/ Libuše Šviková, MPG Semily

15. dubna ve 14 hodin, Muzeum a Pojizerská galerie Semily

Čokoláda není pouze cukrovinka. Zaměříme-li se pouze ty kvalitní, získá toto slovo nový rozměr. Beseda s majitelem Staropacké čokoládovny LiLā Petrem Gureckým nejen o tom, co obnáší mít továrnu na čokoládu. Beseda je spojená s ochutnávkou jejich čokolád ručně vyráběných tzv. Bean to bar.

Čokoládu začali ručně vyrábět v roce 2016, protože jim to přišlo zajímavé a bavila je hra s chutěmi různých druhů kakaových bobů a jejich kombinací. Kakaové boby mají svou unikátní chuť, kterou jim dává půda, podnebí i způsob péče každého farmáře. Více o jejich životě s čokoládou se dozvíte přímo na besedě, kde budete moci ochutnat i jejich skvělou čokoládu, do které nedávají žádné umělé přísady kromě cukru. Počet míst na besedě je omezen. Místo si můžete rezervovat na 775 859 001 nebo na emailu svikova@muzeumsemily.cz.

**VÝSTAVA VÍTĚZNÝCH
FOTOGRAFIÍ
Z FOTOSOUTĚŽE**

**BRODY V BRODĚ
ČESKÝ
HAVLÍČKŮV
UHERSKÝ
VYŠŠÍ
ŽELEZNÝ**

termín: **1. 4.–13. 5. 2023**
místo: **Železný Brod**
půdní prostor radnice

O prohlídku je možné požádat v TIC Železný Brod
kdykoliv, nejlépe však:
každé **pondělí** v čase 13–16 hodin
a ve **středu** v čase 9–12 hodin.

Vstupné: 10 Kč

**PONIKLÁ – U Poniklé na Semilsku si řidiči užijí semaforů,
rekonstrukce silnice má trvat do konce příštího roku**

Řidiči jedoucí do Poniklé nebo směrem na Jablonec nad Jizerou a Rokytnici nad Jizerou musí odedneška počítat s rekonstrukcí silnice první třídy číslo 14.

Opravovat se budou dva úseky, první sotva čtvrtkilometrový od křižovatky Na Mejtě (ta je známa historickým mostem, který se podařilo zachránit) směrem směrem na Novou Ves.

Druhý úsek je mezi Maříkovem a Vojtěšicemi, oba úseky mají dohromady 2,75 kilometru.

V pracovních úsecích bude doprava vedena kyvadlově a řízena semaforly.

Opravy jsou plánovány do prosince 2024. Zhotovitelem stavby za 193 milionů korun bez daně je sdružení společností M-Silnice a BREX.

„Hlavním a nejpracnějším předmětem stavby je oprava opěrných zdí, které jsou v nevyhovujícím stavu a dochází nejen k „vyvalování“ prahů vlivem těžké

dopravy, ale i rozvoji trhlin souvisejících s poklesem zásypu za rubem zdi. V rámci rekonstrukce také dojde k odfrézování a obnově asfaltového krytu, úpravě autobusových zastávek, doplnění a obnově svodidel, údržbě propustků, rozšíření nezpevněných krajnic, realizaci dopravního značení, přeložce inženýrských sítí a údržbě silniční vegetace,“ stojí ve zprávě Ředitelství silnic a dálnic.

„Stávající vozovka je aktuálně porušena hloubkovou korozí, která přechází ve výtluky v obrusné vrstvě a vyžaduje velkoplošnou opravu. V jízdnicích pruzích jsou nyní umístěny stávající autobusové zastávky, které projdou úpravou a dojde zde ke zhotovení zálivů, zřízení nástupišť i nových zastávek.“

Roman Vyšanský vypráví o básníku Karlu Šebkovi

Surrealistický básník Karel Šebek se narodil 3. dubna 1941. Velkou část života strávil v Jilemnici. Nějaký čas pracoval jako ošetřovatel v psychiatrické léčebně. Příběhy duševně nemocných pacientů ho výrazně inspirovaly. Sám na sobě neváhal vyzkoušet účinky různých drog. Jeho psychický stav se zhoršoval natolik, že se pokusil spáchat sebevraždu. Po prvním neúspěšném pokusu jich následovalo minimálně dalších 25.

V dubnu 1995 opustil na propustku léčebnu v Dobřanech. Naposledy byl viděn na nádraží v Praze. Nasedl do vlaku a od té doby jako by se po něm zem slehla. O Karlu Šebkovi jsem si povídala s Romanem Vyšanským.

Kdy a při jaké příležitosti ses setkal s Karlem Šebkem poprvé?

Myslím, že to bylo v době, kdy jsem se dopátrával díla Jaroslava Havlíčka a jeho syna Zbyňka. Na Wikipedii jsem při tom našel zmínku o Karlu Šebkovi, bratřenci Zbyňka. Kliknul jsem na odkaz a pak začal postupně odhalovat jeho příběh.

Co tě na osobnosti Karla Šebka upoutalo poprvé?

Upoutal mě celý jeho příběh. Především mě zasáhlo jeho zmizení. A na jeho osobnosti mě zaujal přístup k životu. Víceméně mu bylo všechno jedno, pro spoustu lidí byl nesnesitelný a já naprosto chápu proč. Na jednu stranu se zdá, že přátele má, ale na stranu druhou se po jeho zmizení dozvídáme, že ani přátelé toho o něm příliš nevěděli. Spoustu věcí se dozvídali až z jeho dopisů a poezie.

Můžeš více přiblížit jeho přístup k přátelům?

On své přátele vlastně využíval. Petr Král, Pavel Řezníček a mnoho dalších ze surrealistické skupiny 60. let mu půjčili hromadu peněz, které Karel utratil zejména za alkohol a cigarety. Invalidní důchod mu nestačil, tak mu přátelé dotovali jeho potřeby. Za to jim posílal básně.

Dovedeš si představit, že bys byl jeho kamarád?

Asi nedovedu. Například Pavel Řezníček ve svých vzpomínkách uvádí, že se Karel Šebek s každým zdravil jakýmsi zápasem. Podal člověku ruku a v té chvíli ho strhl na zem. Dělal to tak až do doby, než se setkal v dobřanské léčebně s vrahem Václavem Smolkou.

Získávat informace o Karlu Šebkovi není jednoduché. Jak se ti to dařilo, jaké jsou tvé zdroje?

V zásadě jsou to vzpomínky jeho přátel (například zmiňovaného Pavla Řezníčka), různé anotace v básnických sbírkách, které byly vydány po jeho smrti a vzhledem k tomu, že pocházím z Jilemnice, i vzpomínky lidí, kteří ho znali. Na výročních večírcích Zbyňku Havlíčkovi jsem se jednou setkal se starší paní, která bydlela ve stejném domě jako babička Karla Šebka, u níž básník žil. Vyprávěla, jak jednou ve čtyři hodiny ráno lezl opilý po okapu, protože si zapomněl klíče a styděl se zazvonit.

Myslíš, že dnešní Jilemničáci znají Karla Šebka?

Ne. Myslím, že dnešní Jilemničáci sotva znají Zbyňka Havlíčka. Osoba Karla Šebka je pro mnoho lidí jen těžce stravitelná.

Co tebe samotného nejvíce překvapilo na osobnosti Karla Šebka?

Na Karlu Šebkovi je překvapující snad všechno! Jeho dvacet pět neúspěšných pokusů o sebevraždu, záhadné zmizení... On je chodící surrealismus.

Při hledání informací o Karlu Šebkovi jsem se často setkávala s tím, že na něj lidé, zejména odborníci, pohlížejí buď jako na talentovaného umělce, nebo jako na blázna. Nic mezi tím. Jak jinak ho lze podle tebe vnímat?

Jako blázna určitě a jako talentovaného umělce také. Karel Šebek si vytvořil zvláštní průnik mezi těmito dvěma charakteristikami. Jeho krédem bylo rčení, že život je choroba, kterou je třeba přežít. Jeho jedinou záminkou, proč existovat, byly básně. Talentovaný šílenec. Žijící fext.

Objasni prosím význam slova fext.

Fext je vlastně nesmrtelná bytost. Karel Šebek se vzhledem k jeho pětadvaceti pokusům o sebevraždu takovou bytostí stal.

Kdyby tu proti tobě místo mě seděl Karel Šebek, na co by ses ho zeptal?

Myslím, že už bych se ho neměl možnost zeptat na nic, protože by ležel pod stolem opilý. Ba ne, zeptal bych se ho, kam zmizel, kde těch třicet let, co ho nikdo neviděl, byl.

Myslíš si, že je možné, aby doposud někde žil?

To je těžká otázka. Někteří ho prý viděli, i Petr Král řekl, že ho snad zahlédl někde v Benátkách. Tvrdí se také, že žije v bezdomovecké komunitě v Paříži. Nejpravděpodobnější je asi to, že nakonec skutečně spáchal sebevraždu.

Co by tě zajímalo z jeho soukromí?

Zajímalo by mě, jaký vztah měl k tomuto kraji – k Podkrkonoší, Jilemnic, Vrchlabí. Do Jilemnice a Vrchlabí se vracel velmi rád, ale je podezříván, že hlavně tehdy, když mu docházely peníze. Přijel, najedl se, a aby měl na cigarety, prodal, co mohl (třeba i svůj psací stroj). Dlouho tu nepobýval, ale když přijel, tak o našem kraji velmi intenzivně psal.

Jaký měl vztah ke své tvorbě? Do jaké míry pro něj bylo psaní důležité, když byl kvůli alkoholu a cigaretám schopen prodat psací stroj?

Poezie pro něj byla jakýmsi vysvobozením od jeho démonů. Prostě je vypustil

na papír. Vydával jen občas časopisecky. Spousta jeho textů je v jakési korespondenci. Básnická sbírka mu vyšla až dva roky po jeho zmizení. Podle mého názoru byla pro něj poezie nutností, ale ničím, na čem by mu záleželo.

Čím je pro tebe jeho tvorba zajímavá?

Svoji surovostí. Dokáže používat úžasně obraty a zároveň do toho najednou „hodit“ výraz „je to na hovno“. Úplně tak zboří romantičnost dané básně. Velmi často v názvech básní odkazuje sám na sebe, například *Ke Karlu Šebkovi, O Šebkovi...* Z jeho básní je zřetelné, že je to on, kdo bojuje s démony, a ostatní ho nezajímají.

Které z jeho básní jsou tvé oblíbené?

Určitě báseň Kotleta. Je to nestárnoucí klasika. Dále něco z jeho poslední tvorby, Sanitky básně, kterou napsal s Evou Válkovou. Řídili se pravidlem jednoho verše – vždy jeden verš on a následující ona. Vznikly tak krátké básně, které ukazují kontrast mezi psychicky vyrovnanou Evou a Karlem Šebkem v terminálním stádiu jeho šílenství.

/ Gabrela Jakoubková, *Zpravodaj města Jilemnice*

Karel Šebek (*3. dubna 1941 v Jilemnici nebo Vrchlabí – od 11. dubna 1995 nezvěstný) byl český surrealistický básník a výtvarník.

Narodil se v rodině Štětkových jako Karel Štětka, dětství prožil v Jilemnici u babičky. Po Karlově maturitě otec nechal celou rodinu přejmenovat na Šebkovy. Karel Šebek byl synovcem spisovatele Jaroslava Havlíčka a bratrancem klinického psychologa a básníka Zbyňka Havlíčka. Jeho děd, gymnaziální profesor Karel Štětka, byl zakladatelem pravděpodobně prvního podkrkonošského spiritistického nakladatelství. Karel Šebek absolvoval jedenáctiletou školu a sanitářský kurs a nastoupil na místo sanitáře v psychiatrické léčebně v Dořanech u Plzně. Byl inspirován fantaziemi schizofreniků i jinak duševně nemocných, zkoušel na sobě účinky různých léků a drog, po neúspěšném pokusu pomoci několika pacientům k útěku z blázince se pokusil o sebevraždu a následně přešel roku 1960 z role ošetřovatele do role pacienta.

Po propuštění pracoval v lese, na stavbě mládeže, na poště, v knihkupectví, v koteně, v automobilce i jinde.

Od počátku 60. let opsal Šebek na psacím stroji mnoho desítek (zhruba dvě stovky) surrealistických knih. Jejich autory byli André Breton, Paul Éluard, Vítězslav Nezval, Bohuslav Brouk, Zbyněk Havlíček, Vratislav Effenberger, Petr Král, Stanislav Dvorský ad. Zbyněk Havlíček jej seznámil se Surrealistickou skupinou. Zasvětil jej do poezie, seznámil jej s dílem Bretona a dalších literátů; básníků a prozaiků. Psaní „naordinoval“ Havlíček svému bratranci Karlovi v rámci arteterapie, nicméně Karel byl básníkem a zůstal jím až do svého zmizení, do jaké míry bylo jeho dílo artterapie je diskutabilní, každopádně jeho život se prolínal s poezií a poezie se prolínala s jeho životem víc než u kteréhokoliv jiného umělce té doby u nás.

V polovině 60. let se opět usídlil v psychiatrické léčebně a s Havlíčkem v rámci terapie experimentoval s LSD pokusy s LSD se dobrovolně účastnila téměř celá tehdejší jinak ilegálně působící Surrealistická skupina.

Po smrti Zbyňka Havlíčka, který podlehl leukémii, se roku 1969 Šebek začal nenávratně propadat do hlubin úzkostné toxické psychózy. V tomto období opakovaně pobýval v psychiatrických léčebnách (Kosmonosy, Sadská, Bohnice, protialkoholní léčebna v Praze u Apolináře...), několikrát se pokusil o sebevraždu, horečně psal a rozesílal texty. Pěťadvacetkrát se neúspěšně pokusil o sebevraždu. Při pádu ze čtvrtého patra z bytu v domě v Lublaňské ulici v Praze dopadl na trabant. Trabant byl zcela zdemolován, Šebek zůstal živ a zdravý s lehkým zraněním. V bytě toho času sídlila komunita narkomanů, ale Šebek komunitu přetvořil na „továrnu na poezii a koláže“. Všichni narkomani tvořili jako diví básně, lepili a vystřihovali koláže. Mezi Šebkovy legendární pokusy o sebezníčení patří např. srážka s lokomotivou. Kráčel po trati proti lokomotivě. Ocítl se pět minut v klinické smrti, ale přežil. Věšel se, lano se utrhlo, polykal prášky, vypumpovali mu žaludek.

Surrealistický básník a prozaik Pavel Řezníček ho nazval „posledním žijícím fextem“ (nesmrtelnou bytostí). Svě krédo „Život je choroba, kterou je nutné přežít“ naplnil Karel Šebek beze zbytku svým životem.

V dubnu 1995 byl dočasně propuštěn z léčebny v Dobřanech. Odjel do Prahy. Potom, co byl odmítnut několika přáteli, protože se choval nezvykle podivně, agresivně (chtěl si vypůjčit peníze nebo cokoliv, co lze zpeněžit; nakonec získal alespoň příspěvek na nové brýle), se rozhodl vrátit. Naposledy byl viděn 11. dubna 1995 přítelem básníkem na nádraží, rozloučili se, Šebek odjel do léčebny v Dobřanech, jak tvrdil. Od té doby je neznámý. Stal se legendou, surrealisté a mnoho dalších umělců a příznivců jej považují za nejprokletějšího českého básníka naší doby.

Dílo: První literární pokusy psal již v útlém mládí. Šebkovy básně otiskovaly Analogn, Literární noviny, Tvar, Orientace, Host, Vokno, Doutník ad.

Po světě existují tisíce opisů nikdy nevydaných Šebkových básní, které rozesílal během svého života.

FOTO JANA STEJSKALOVÁ

Portrét básníka Karla Šebka z roku 1970.

- Dívej se do tmy, je tak barevná. Texty z let 1985–1994, koláže.
 - Ruce vzhůru. Básně.
 - Ruce vzhůru. Básně a 9 vlastních koláží.
 - Karel Šebek - poesie. Edice Melog, Paris, 1988
 - předmluva ke sbírce Slátaniny (Jaroslav Kocvera)
 - Guarda nel buio, com'è variopinto, italské vydání
 - Přicházím po napjatém náhrdelníku, (Z dopisů K. Š. Zbyňku Havlíčkovi z let 1959–1961)
 - Probud' se anděli, peklo spí
 - Karel Šebek, Eva Válková, Sanitka. Básně
 - Zítra je nikdy, soubor básní a koláží.
- (Wikipedie)

**# A ještě obrázek hraběte Harracha ze sněhu na jilemnickém náměstí.
Fotografie Lucie Pazderové vyšla na titulní straně *Zpravodaje města Jilemnice*.**

bejvávalo

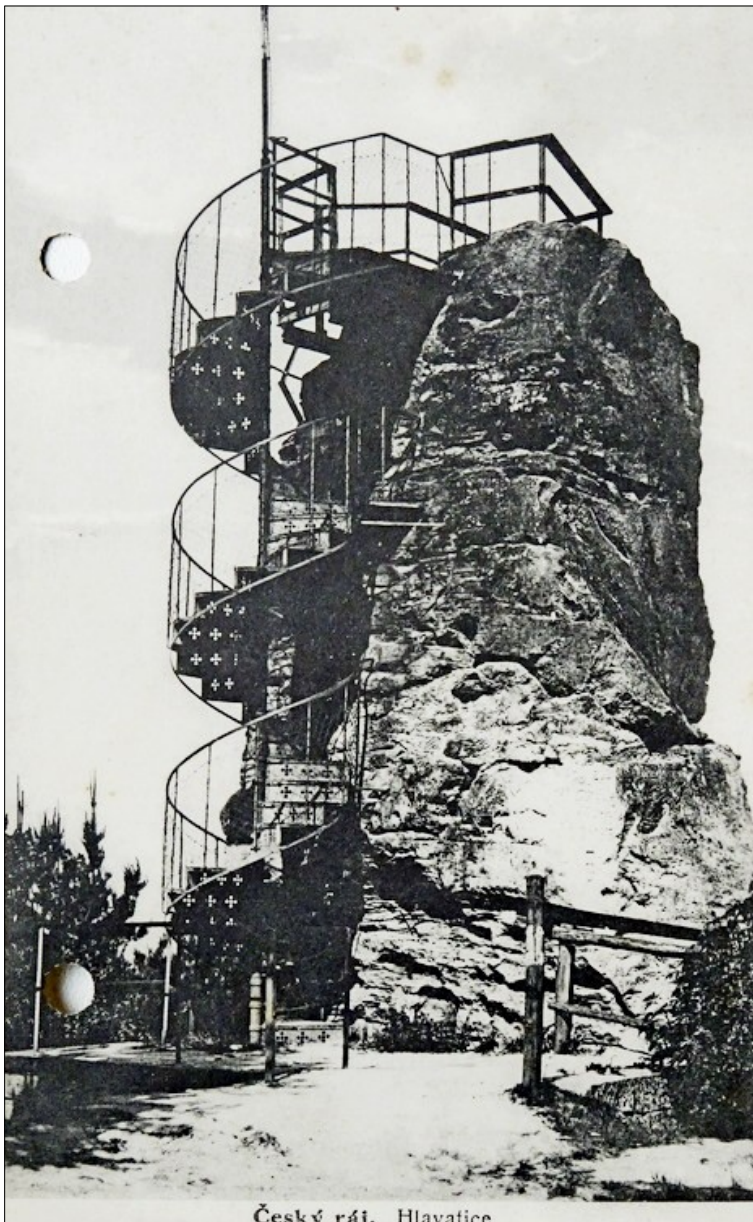
Chalupa v Bělé, Český svět 1911

Grabštejn, zámecký pivovar. 1910. Facebook Tomáše Janků

Loužnice. Zvonička. Repro *Loužnický zpravodaj*

Český ráj. Hlavatice.

**Česká ráj. Hlavatice
L. & P., Praha – J. Š. P – 1932**

6. 4. 2023 • Z KRKONOŠ NA PAMÍR A ZPĚT

Horolezec, kulturní antropolog a dobrodruh Libor Dušek z Vrchlabí už poněkolkáté navštívil pohoří Pamír v Tádžikistánu a Afghánistánu. Tamní lidé žijí v souladu s přírodou a drsným horským prostředím, které láká též horolezce a extrémní lyžaře. Těšte se na aktuální fotky z léta 2022 ze života pastevců, charismatické horské štíty a zážitky z vysoko položených vesnic i nadmořské výšky nad 6 000 m.
KCEV Krtek od 18 hodin

Čt

13

LOV NA LOSA

Do Divadla!

Agentura Harlekýn, Praha

Divadelní hra jednoho z nejznámějších současných polských dramatiků Michała Wałczaka, jež se stala hitem jak polských, tak i evropských scén a kterou nyní ve vynikajícím obsazení nabízíme i českým divákům.

KD Střelnice – velký sál, 19:00

Vstupné: 400–450 Kč

Partner večera: Jonadrinks

Jedna smutná zpráva z Vrchlabí:

Otto Singer

odešel ve čtvrtek 23. února 2023 ve věku 96 let.

Upřímnou a hlubokou soustrast k odchodu redakčního kolegy, fotografa, recenzenta a neúnavného propagátora klasické hudby v našem městě.

Redakce časopisu PULS

POZVÁNKA NA VÝSTAVU

Výstavní projekt Partnerské dvojice v českém umění představí v průběhu roku 2023 dvojice umělců v průřezu generací, které nastoupily na výtvarnou scénu po druhé světové válce až po současné autory. Představení budou umělci z různých oborů i různých uměleckých technik. Tento projekt si klade za cíl otevřít téma dynamiky partnerského soužití a to, jak se může nebo nemusí projevit v umělecké tvorbě.

OBJEKTY – MALBA ERIKA BORNOVÁ/ TOMÁŠ CÍSAŘOVSKÝ

Erika Bornová se ve své sochařské tvorbě zabývá převážně „ženskou“ otázkou. Její sousoší či jednotlivé postavy vypadají zdánlivě idylicky, ale ukrývají často příběh komplikovaných mezilidských vztahů.

Tomáš Císařovský je od začátku své tvorby fascinován médiem malby. V poslední době se proměnil především námětový okruh obrazů Tomáše Císařovského. Těžištěm jeho díla je figurální olejomalba.
Kurátor výstavy Martin Dostál.

**Zahájení výstavy se uskuteční 14. dubna 2023 v 18 hodin
v Galerii Morzin.
Výstava potrvá do 21. května 2023.**

jičín

Manželé Jindřiška Kracíková a Pavel Kracík předali v pracovně starosty Jana Malému velkorysý dar. Zarámovanou kopii veduty, vytvořenou v roce 1756 architektem a výtvarníkem Josefem Sikorou. Dílo bude umístěno v budově MěÚ Jičín na Žižkově náměstí. Veduta byla dlouho ztracená, badateli a historikovi Pavlu Kracíkovi se však po náročném výzkumu podařilo zjistit, kde se nachází. Byla uložena v Rakouském státním archivu ve Vídni.

Proces bádání i význam objevu pro poznání jičínské historie shrnuje Pavel Kracík v následující stati:

Milí přátelé a příznivci regionální historie, když jsem v únoru 2011 objevil déle než jedno století ztracený vzácný relikviář s kosterními pozůstatky barokní patronky a ochránkyně města Jičína sv. Sekundiny (Druhoslavy), byl jsem neochvějně přesvědčen, že třebaš mne možná čekají ještě dlouhá léta výzkumů, podobně mimořádný objevitelský počín pro Jičín se mi už nikdy v životě nemůže podařit. Mýlil jsem se. Letos v březnu se podařil druhý. Máte-li chuť si poslechnout příběh o nudném archivním bádání, které se nečekaně proměnilo v dobrodružné pátrání s nečekaným koncem, tady je.

Nejcennější historické vyobrazení, jaké kdy Jičín měl, je lavírovaná kresba od Josefa Sikory z roku 1756. Nádherná veduta, která zachycuje celé město v naprosto neuvěřitelných detailech a jako jediná podává informace o dnes již neexistujících stavbách, jako byly např. renesanční opevnění města, kostelík

sv. Jana Křtitele na Koštofranku, zebínský zámeček a řada dalších. Sikorova kresba sice nejspíše vychází z o něco málo starší olejomalby, oproti ní však obsahuje nepřeberné množství přesných a ostrých detailů, což z ní činí zcela jedinečný a nenahraditelný zdroj informací, bez něhož se žádná historická práce o Jičíně nemůže obejít. Přitom originál této lavírované kresby je již déle než jedno století nezvěstný.

Jediné, co měli čeští historiografové v uplynulých sto letech k dispozici, byla pouze fotografická reprodukce této veduty, pořízená na konci 19. století. Fotografie nalepená na kartonovém podkladu o rozměrech 31,5 x 24,5 cm je dnes uložena ve sbírce Regionálního muzea a galerie v Jičíně. Na palčivé otázky, kde se nachází originál veduty, kdo jej objevil a kdy, nebo alespoň kdy se cenná veduta ztratila, nedokázal doposud nikdo odpovědět. Pouze nepodložené fámy tvrdily, že byla kdysi kýmisi ukradena z jičínského muzea.

Tyto skutečnosti i mylné informace v Historickém atlase města Jičína ve mne v dubnu 2022 probudily odhodlání zjistit o osudech zmizelé veduty co nejvíce. Má-li však takové úsilí přinést ovoce, musí badatel proniknout hlouběji než všichni ostatní před ním. Následovalo tak nejen pátrání v několika paměťových institucích na území celé ČR, ale především zevrubná a zdlouhavá rešerše starší a málo známé regionální literatury. Výsledek překvapil.

V jičínském muzeu se vzácná veduta nikdy nenacházela a ani nacházet nemohla. Lavírovanou kresbu Josefa Sikory totiž objevil na přelomu let 1892–1893 český historik, archivář a knihovník Ferdinand Menčík (otec Marie Baťové a tchán slavného zlínského podnikatele Tomáše Bati) a to během studia

archiválií uložených na zámku v Horšovském Týně v západních Čechách. Jelikož si byl Menčík velmi dobře vědom jejího mimořádného významu, kresbu si vypůjčil a nechal pořídit její fotografickou reprodukcí, o níž víme, že se na následujících 130 let stala jediným zdrojem odborného studia českých historiků. Spojitost mezi zámek Horšovský Týn a městem Jičínem je nasnadě. Fideikomisní panství Horšovský Týn bylo hlavním rodovým majetkem české větve zámožného šlechtického rodu Trauttmansdorffů, kteří byli od roku 1710 též držitelé jičínských panství a města Jičina.

Dnes bychom však Sikorovu vedutu na zámku v Horšovském Týně nenašli. Neúspěchem skončilo i mé pátrání ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně a Státním oblastním archivu v Plzni. Nicméně nově zjištěná klíčová informace, že se Sikorova veduta počátkem 90. let 19. století nacházela ve vlastnictví šlechtického rodu Trauttmansdorffů, přivedla mou pozornost k fondům v Rakouském státním archivu ve Vídni. Právě zde je déle než jedno století deponován rodinný archiv starého rakouského rodu Trauttmansdorffů. K jeho studiu však podle rakouské legislativy musíte nejdříve získat souhlas vlastníka.

A tak jsem napsal Dr. Johannu Markusovi Trauttmansdorffovi-Weinsbergovi a představil sebe i svůj smělý záměr. Získal jsem nejen milé sympatie pana hraběte, ale především jeho písemný souhlas ke studiu rodinných písemností. Cesta do rodového archivu Trauttmansdorffů v Rakouském státním archivu

ve Vídni byla volná. A právě zde jsem nakonec počátkem března 2023 v kartonu 67, mezi řadou dalších písemností, objevil do té doby nepovšimnutý a zapomenutý originál nejcennější jičínské veduty! Ruce se vám chvějí a skoro hodinu nedokážete nic dělat. V roce 1893 ji pro Jičín objevil slavný Ferdinand Menčík a po 130 letech ji pro své město znovu naleznete vy. Komu by divoce netlouklo srdce?

Pro Město Jičín i regionální historiografii je tento mimořádný objev úžasnou zprávou. Díky objevu originálu lavírované kresby se otevírají zcela nové možnosti odborného výzkumu. Kromě samotného faktu, že byl znovu nalezen tolik cenný originál, jde především o jeho výpovědní hodnotu, která je nesrovnatelně vyšší než u zmíněné fotografie. Malá a ne zcela dokonalá fotografická reprodukce se s originálem jemné kresby velikosti formátu A1 (!) nemůže vůbec měřit. Sken veduty má datovou velikost jako film – 2GB a umožňuje naprosto fantastické detaily.

Nejcennější veduta města Jičína sice nadále zůstává v zahraničí, přesto se v těchto dnech vrací do Jičína alespoň symbolicky. Se svolením jejího majitele Dr. Johanna Markuse Trauttmansdorffa-Weinsberga, po zakoupení reprodukčních práv a získání úředního povolení Rakouského státního archivu ve Vídni, jsem na své náklady pořídil dvě velkoformátové reprodukce, kterým se dostalo reprezentativní adjustace v jičínském rámařství Bronislavy a Ondřeje Nierostkových. První reprodukce bude v nejbližších dnech jménem mé rodiny věnována zástupcům Města Jičína a Městského úřadu Jičín jako výraz symbolického znovunalezení veduty po 130 letech i jako dar k letošnímu 730. výročí první písemné zmínky o Jičíně. Druhá reprodukce bude dlouhodobě bezplatně zapůjčena do expozice Valdštejnova muzea a mincovny v Jičíně, kde si ji bude moci prohlédnout široká veřejnost.

Tak to byl můj příběh. A příběh vzácné Sikorovy veduty města Jičína. Nic z toho by se ale nejspíše nestalo bez nezištné a ochotné pomoci řady lidí, kteří propadli mému zápalu a jímž náleží upřímné poděkování. Na prvním místě bych rád jmenoval ty, jejichž přínos se ukázal být naprosto zásadní a sice konzervátora státní památkové péče pro okres Jičín pana Hynka Zlatníka a historiky, archiváře a odborné pracovníky Státního oblastního archivu v Plzni, manžele Marii Mírkovou a Jakuba Mírku. Za úspěch vídeňské mise vděčím Klehru Friedrichovi. Pomoc přišla též od historičky umění a odborné pracovnice RMaG Jičín Jany Schlesingerové. A dlouhodobá podpora a povzbuzení od historika, archiváře Pražského hradu a ředitele odboru spisového a archivního Kanceláře prezidenta republiky Martina Halaty.

Děkuji i vám všem, kteří máte rádi jičínskou historii a jste stále ochotni naslouchat jejím příběhům.

/ Pavel Kracík, web města Jičína

Oblíbená a tradičně vyprodaná talk show *7 pádů Honzy Dědka*, ve kterém se na obrazovkách televize Prima vystřídalo již přes 500 hvězdných hostů, opět zavítá do Jičína! **V sobotu 22. 4. se v divadle v 90 minutách příjemné zábavy můžete těšit na herce Josefa Dvořáka a Sašu Rašilova.**

Jičín před sto lety a dnes

Most přes Cidlinu na konci Šírovy (dnes Ruské) ulice

Na mostě přes Cidlinu stávaly dvě sochy.

V levé části snímku je zachycena socha zasvěcená sv. Janu Nepomuckému.

Jedná se ale již o druhou sochu tohoto světce. Původní byla na mostě již na počátku 18. století, v roce 1880 byla přestěhována k levé straně robuské silnice a roku 1918 byla zcela zničena.

Druhá socha, která byla zhotovena jako náhrada původní, byla zřízena nákladem obce jičínské a dne 16. května 1880 posvěcena jičínským děkanem Josefem Šturmou.

Autorem sochy je Josef Stuchlík. Od roku 1947 dodnes se socha nachází na levé straně hřbitovní brány na Novém Městě.

Jako protějšek k této soše stávala na mostě socha sv. Judy Tadeáše (na snímku vpravo), která je datována někdy do období před rokem 1820. Postava světce je vytvořena v životní velikosti, v levé ruce drží kyj, v pravé knihu. Autor sochy je neznámý.

Dá-li se říci, osud této sochy nebyl jednoduchý. Dvakrát byla sražena z mostu do vody dlouhými kládami naloženými na projíždějícím voze. Z tohoto důvodu byla nakonec v roce 1905 přemístěna také k novoměstskému kostelu, kde mezi hřbitovní bránou a hlavním vchodem do kostela stojí dodnes.

/ Jana Kořínková, foto Antonín Brožek, Jičínský zpravodaj

jablonec

Na duben Městské divadlo Jablonec nad Nisou připravilo pestrou nabídku pořadů.

Z nabídky činoherní se diváci mohou těšit na komedii *Lady Oskar* agentury Hamlet Production. Vděčné výzvy hlavní role se chopila Jana Paulová. Pokud

jste se zúčastnili alespoň jediné domovní schůze, budete v průběhu představení mladoboleslavské scény Společenstvo vlastníků zažívat pocit Déja`vu. Komédie, podle které byl natočen stejnojmenný film, totiž důsledně dodržuje formu klasické schůze.

Skvělou příležitostí pro herečku Janu Krausovou je one woman show Biletářka Arnošta Goldflama, již do Jablonce přiveze divadlo Studio Dva. „Notoricky známá je filmová adaptace Miloše Formana Přelet nad kukaččím hnízdem, která získala hned pět Oskarů. Vy se můžete těšit na jevištní zpracování v podání herců Divadla různých jmen. Dalším jevištním zpracováním oscarového filmu, v němž se svou první rolí proslavil Dustin Hoffman, je hra Absolvent Divadla Na Fidlovačce s Danielem Krejčíkem a Jitkou Schneiderovou v hlavních rolích,“ vypichuje dvě oskarové hry z nabídky divadla jeho dramaturgyně Radka Slížová. (Jablonecký měsíčník)

liberec

Dvacet šest prozaiků i básníků, osmnáct výtvarníků a fotografů. Jména jako Martin Trdla, Miloslav Nevrlý, Jiří Žáček, Pavel Novotný, Zuzana Lazarová, Ilona Witkowska, Filip Zawada, Krystyna Wiatrowska, Dariusz Suska, Pavel Šustek, Michal Marek, Jiří Jiroutek, Janina Hobgarska, Beata Chłopeniuk, Tomasz Mielech nebo Jacek Jaško. Na svět přišla reprezentativní antologie *Z obou břehů / Z obu brzegów*, tedy toho nejlepšího, co za poslední dobu v literatuře a na výtvarné scéně vzniklo v české a polské části Euroregionu Nisa. Hlavním vydavatelem antologie je právě on, společně s *Libereckým autorským kruhem* a Nakladatelstvím Bor. Křtilo se minulý pátek v Krajské vědecké knihovně v Liberci.

liberecký kraj

Ve stotisícovém Liberci hodlá Česká pošta zrušit šest z 12 poboček, informoval primátor Liberce Jaroslav Zámečník (Starostové pro Liberecký kraj). S rušením poboček nesouhlasí. V Libereckém kraji by jich k 1. červenci mělo skončit 13, původně se uvádělo 12. Další rušené jsou tři v České Lípě, dvě v Jablonci nad Nisou a po jedné v Turnově a v Rokytnici nad Jizerou.

Primátorovi Liberce se nelíbí, že skoro polovina z rušených je z Liberce a navíc, že by jich v pátém největším městě v zemi dál fungovalo jen šest. „To mi přijde na stotisícové město málo. Navíc se tím zvýší třeba i dopravní zatížení. Budeme proti tomu vystupovat. Nevíme, zda náš odpor něco zmůže, nespokojenost ale vyjádřit musíme,“ sdělil primátor.

Seznam rušených poboček dostalo město podle něj přes datovou schránku v pátek ráno. „Jsou to Františkov, Kunratická, Vesec, Vápenka, Vratislavice a Machnín. Nedostali jsme zdůvodnění, proč těchto šest. A proč třeba jsou mezi nimi i Vratislavice, které jsou městským obvodem se skoro 9 tisíci obyvateli a jsou tak větší než třeba města Hrádek nad Nisou nebo Frýdlant,“ dodal Zámečník.

V Turnově zůstane jedna ze dvou pošt. Zrušena má být pošta u nádraží. Starosta města Tomáš Hocke (Nezávislý blok) novinářům řekl, že chápe, že z ekonomického hlediska se k redukci poboček přistupuje. „Vadí mi ale, že jsme se to dozvěděli až teď a že neznáme kritéria pro to rušení,“ uvedl starosta. Zatížení jediné pošty ve čtrnáctitisícovém městě bude podle něj enormní. „Pro občany to bude bolestivé,“ dodal.

Liberecký kraj se k rušení poboček vyjadřovat nebude. „Seznam rušených poboček České pošty v Libereckém kraji jsem obdržel přes datovou schránku. Informovat o tom budu nejprve starosty dotčených obcí. Navíc Liberecký kraj není zřizovatelem České pošty a změny by měla komunikovat tato společnost, případně ministerstvo vnitra,“ uvedl hejtman Martin Půta. (Náš REGION - ČTK)

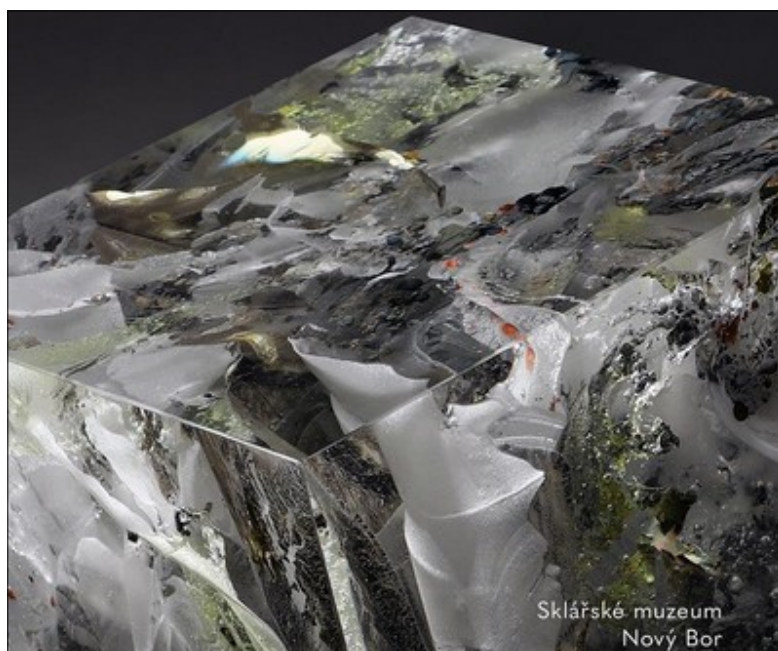
NOVÝ BOR – Fenomén Zdeněk Lhotský vystavuje ve Sklářském muzeu

Sklářské muzeum v Novém Boru zve na výstavu sklářského výtvarníka, designéra, inovátora Zdeňka Lhotského.

Zdeněk Lhotský je člověk mnoha talentů. Je vynikajícím výtvarníkem, zakládajícím členem skupiny *Tvrdohlaví*. Je světově proslulým sklářem, odvážným technologickým inovátorem i podnikatelem. Je i originálním hudebníkem, členem *Malého tanečního orchestru divadla Sklep*.

Už bezmála 30 let je majitelem a uměleckým ředitelem studia skleněné tavené plastiky *Lhotský s.r.o.* v Pelechově u Železného Brodu, kde realizuje nejen své vlastní autorské práce, ale také řadu zakázek pro umělce z celého světa. V roce 2020 zde dokončili také realizaci unikátního skleněného sarkofágu pro dánskou královnu Margrethe II. podle návrhu sochaře Bjørna Nørgaarda.

Zdeněk Lhotský absolvoval sklářské učiliště ve Světlé nad Sázavou, sklářskou školu v Železném Brodě a také Vysokou školu umělecko-průmyslovou v Praze, ateliér skla vedený prof. Stanislavem Libenským. Celý život se zabývá především tavenou plastikou. Má dokonce patentovanou unikátní metodu tavení skla – *VitruCELL*. Věnuje se ale také designu, malbě i práci s kovem.

Společným jmenovatelem všech jeho realizací je precizní provedení, jednoduchý až puristický tvar a důraz na dekor. Ornament – ať už je na povrchu předmětu nebo zakletý uvnitř jako struktura – dává každému dílu unikátnost a originalitu. Škála technik a technologií, které používá je obdivuhodná. Tradiční umělecké i technické prostředky používá ve zcela nových souvislostech a s každou další realizací je posouvá o kousek dál.

Pro výstavu ve Sklářském muzeu Nový Bor byla vybrána díla v podstatě monochromatická. Omezení barevné škály však neubírá nic z barevnosti struktur a dekorů. Do instalace je zakomponován také autentický regál z umělcovy galerie na Chlístově. Přibližuje nám skutečné prostředí, kde tyto osobité a unikátní věci vznikají a evokují také prostředí vídeňských uměleckých dílen *Wiener Werkstätte* z prvních tří dekad 20. století, kterým Zdeněk Lhotský touto částí své tvorby vzdává hold.

Výstava potrvá ve Sklářském muzeu do 11. června 2023.

/ Město Nový Bor

Kraj chtěl zachránit orloj v Kryštofově Údolí, návrh na jeho odkoupení nevyšel

Nad osudem orloje, který od roku 2008 zdobil bývalou trafostanicí v Kryštofově Údolí, se stahují mračna. Jeho autorem je dnes již zesnulý údolský patriot, laureát Pocty hejtmana Libereckého kraje Martin Chaloupka. Poté, co jeho dceři Alici Chmelíkové obec neprodloužila smlouvu na provozování muzea betlémů, rozhodla se odvézt nejen několik betlémů, ale odstěhovat i orloj a sochu močícího psa – vše, za čím stál její otec. Orloj čeká demontáž a odvoz do nedalekých Žibřidic, kde jí nabídli prostor pro betlémy i orloj v budově staré hasičské zbrojnice. Muzeum betlémů v Kryštofově Údolí zůstává.

„To, co se děje kolem orloje a dalších záležitostí v Kryštofově Údolí nás trápí. Orloj vznikl s vydatným přispěním dobrovolníků a patronů, kteří přispívali a často pracovali zdarma nebo jen za symbolickou odměnu. Současná majitelka je připravena orloj přestěhovat jinam. Jednali jsme spolu, protože pro nás není představitelné, že by se toto dílo, které vymyslel Martin Chaloupka primárně pro Kryštofovo údolí, ocitlo jinde. Bohužel jsme se nedohodli,“ uvedl hejtman Martin Půta.

Kraj dokonce v rozpočtu na odkup připravil peníze. „Díky vyšším daňovým příjmům se nám podařilo v rozpočtu na nákup akvizic z oblasti cestovního ruchu vyčlenit dva miliony korun,“ doplnil hejtman.

Hejtmana nastalá situace mrzí. „Věřím, že kdyby Martin Chaloupka žil, nikdy by s tím nesouhlasil. Orloj ke Kryštofovu Údolí patří, dotváří tamního genia loci, kterého už před lety objevil legendární výtvarník Josef Jíra. Pro vesnici vytvořil originální betlém, který tam vystavují vždy o adventu právě vedle orloje,“ dodal Martin Půta

Podobně hovoří i starostka Kryštofova Údolí Jana Blažková. „Naše obec velmi usilovala o to, aby budova s orlojem zůstala v místě svého vzniku. Z vyjádření mnoha pamětníků víme, že ho pan Martin Chaloupka budoval výhradně pro Kryštofovo Údolí. S touto myšlenkou také oslovoval sponzory a patrony. Já osobně si velmi vážím úsilí a vynaložených finančních prostředků mnoha místních občanů a chalupářů a právě kvůli nim jsem cítila povinnost o budovu s orlojem usilovat. Dále vnímám nemalou uměleckou hodnotu celého díla. Osobně mě to stěhování velmi mrzí,“ shrnula. „Na druhou stranu ale musím říct, že Kryštofovo Údolí zdaleka není jen orloj. Obec byla právem vyhlášena vesnickou památkovou zónou, její chloubou je dochovaná vesnická architektura, kostel sv. Kryštofa, novinský viadukt a mnoho dalších drobných sakrálních památek. Máme svým návštěvníkům stále co nabízet.“ Orloj uvedli v život regionální řemeslníci a umělci. Mechanická část je z dílny Františka a Petra Budákových z nedalekého Machnína, Jiří Otmar vyrobil pohybovou mechaniku. Figurální část orloje zhotovil liberecký řezbář Václav Plechatý. Figury mají i své patrony, Jiřina Bohdalová si vzala pod ochranná křídla krávu, Jiří Lábus selku, moderátorka ČT Marcela Augustová slepici. Dalšími jsou Martin Dejdar, Marek Eben, regionální politici a podnikatelé. Proti odvezení orloje z vesnice se vyjádřili i autoři orloje: Jiří Otmar, autor a stavitel mechaniky orloje, autorka zvěrokruhu a fází měsíce Ivana Michálková, autor kovových součástí Jan Nikendey, ale například i patronka Slípky Marcela Augustová. Oni – a mnozí další – podpořili otevřený dopis, který Alici Chmelíkové adresovala Petra Palašáková, dcera autora dřevorezby Václava Plechatého. I ona v něm žádala dceru Martina Chaloupky, aby orloj z Kryštofova Údolí nestěhovala.

/ Jan Mikulička

mladoboleslavako

Jak hledači pokladů málem zbořili hrad. Zřícenina Michalovická putna otevřela

Společnost Kultura města Mladá Boleslav po zimní přestávce opět otevřela zříceninu Michalovická putna.

Nedaleko Mladé Boleslavi, vlastně jen na druhém břehu řeky Jizery, leží zřícenina gotického hradu Michalovice, díky dominantní věži známého spíše jako Michalovická putna. První zmínku o hradu najdeme ve 13. století, když se roku 1281 začal Jan z rodu Markvarticů, psát z Michalovic. Hrad byl postaven na strmém výběžku nad řekou, se samostatně opevněným předhradím odděleným hlubokým příkopem. Samotný hrad byl obehnan dvojitou hradbou a pozůstatky hradního paláce napovídají, že byl dvoupatrový.

Nejcharakterističtější prvkem je obranná válcová věž, která přečkala i nešťrné hledání pokladu v 19. století. Byla podkopána a na jedné straně se sesunula o celé patro. Její stabilita však byla později obnovena a dodnes je přístupná veřejnosti. Výhled z ní ocenil i Karel Hynek Mácha, na jehož počest je zde umístěna bronzová deska.

Když jdete chodbou a stoupáte po točitém schodišti nahoru na vyhlídku, cítíte, jako byste padali k jedné straně. Shora je působivý pohled na údolí Jizery, část Mladé Boleslavi a věž Lorety v Kosmonosích. Neví se, jestli staří hledači pokladů na hradě něco našli, ale poklad tu opravdu byl. V roce 1935 pracovníci Českých drah při opravě statiky věže našli přímo pod ní váček se 470 stříbrnými mincemi z období třicetileté války.

V dubnu a v říjnu je otevřeno jen o víkendech od 10 do 16 hodin, od května do září bude otevřeno denně s výjimkou pondělků od 10 do 17 hodin. Základní vstupné je 40 Kč, děti do 15 let platí 10 Kč, senioři od 65 let 20 Kč.

(Pavel Šubrt, SM Mladá Boleslav)

V Templu vystavuje fotograf Martin Ledvina

Fotograf Martin Ledvina má v Templu výstavu *Výjimečná setkání*. Autor na 125 fotografiích zachycuje osobnosti české kultury. Tato výjimečná setkání zahrnují časové období více než 30ti let a tvoří je jak portréty, tak momentky z divadelních představení a koncertů v Mladé Boleslavi. Výstavu uvede herec Městského divadla Mladá Boleslav Petr Bucháček. Výstava potrvá do 13. května.

foto Zdeněk Kolín

mnichovohradištsko

„Z HLUBIN MINULOSTI“

MUZEUM BAKOVSKA

1.4. 2023 | 18:00

vernisáž výstavy unikátních nálezů
z hladomorny zvířetické věže

&

beseda o nejnovějších objevech
na ztraceném zámku
s Vojtěchem Dvořákem

&

Loutnový recitál
Přemysl Vacek

Otevřeno do 30. 4. 2023

sobota a neděle
10.00 - 12.00
13.00 - 16.00

LOMNICE n/P – Cyklus jarních muzejních přednášek pokračuje akcí z cestovatelským podtextem. **V úterý 11. dubna** od 17 hodin o svém putování po vlastech českých zasvěceně povypráví pan Libor Drahoňovský, který nás zavede do jižních Čech - k Lipnu a jeho okolí, jak zní oficiální název.

Beseda s promítáním fotografií se věnuje přírodním krásám i pamětihodnostem v okolí přehradní nádrže Lipno, rozlohou největšího vodního gigantu u nás. Spatříme malebná městečka a mnohá jiná zajímavá místa na české i rakouské straně regionu, působivé výhledy do malebné krajiny, skalní útvary, kamenné moře Čertovou stěnu, nejkrásnější úseky Schwarzenberského kanálu, klášter ve Vyšším Brodě, Vítkův kámen, který je nejvýše položenou hradní zřícenu v Čechách. Zastavíme se u pozůstatků vodní elektrárny Spiro, v době svého založení bezkonkurenčně největší v celém Rakousku-Uhersku, u zaniklé papírny v Loučovicích, u druhé nejstarší elektrifikované železnice u nás a v neposlední řadě u samotné přehradní nádrže Lipno. Neopomineme ani zaniklé vsi, které byly po 2. světové válce vysídleny a záměrně zničeny v souvislosti s vytvořením zakázaného hraničního pásma. Vstupné je opět dobrovolné.

TROSKY – **CHKO Český ráj** chce zakázat používání dronů kolem hradu Trosky každoročně od začátku ledna do konce června. Při hnízdění ruší kriticky ohrožené sokoly stěhovavé. Na vydání opatření se pracuje. Platit začne nejdřív od příštího roku, řekla mluvčí Agentury ochrany přírody a krajiny Karolína Šulová. Dravci se do lokality vrátili v roce 2019, jejich pokusy o vyvedení mlád'at zatím nebyly úspěšné. Ochránci přírody se domnívají, že jedním z hlavních důvodů jsou právě každodenní přelety dronů nad Troskami.

Cílem je zakázat používat letadla bez pilota a jejich modely na území přírodní památky Trosky a v okruhu 300 metrů. Ochránci na majitele dronů apelují, aby je do vzduchu v okolí hradu nevypouštěli v jarním období už ani letos.

„Zejména na počátku hnízdění jsou samice sokolů velmi citlivé. Vadí jim především pohyb nad hnízdem nebo v jeho bezprostřední blízkosti. Pokud jsou vyrušeny, mnohdy hnízdo opustí. Hrozí pak zastydnutí vajec nebo úhyn mlád'at hladem. To se stalo i sokolímu páru na Troskách před dvěma lety. Žádáme proto všechny milovníky létání s drony, aby svou zálibu provozovali někde jinde. Dejme sokolům šanci,“ uvedl v tiskové zprávě Jiří Klápště z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

Sokoli stěhovaví na Troskách naposledy úspěšně zahnízdili v roce 1957. Tito kriticky ohrožení dravci se do lokality vrátili v roce 2019, zatím ale byly jejich pokusy o vyvedení mlád'at neúspěšné.

Sokoli v současné době kromě Českého ráje hnízdí v České republice na více místech. Jednou z nejvýznamnějších sokolích oblastí jsou Jeseníky, dalšími jsou například České středohoří, České Švýcarsko a Moravský kras.

Sokol stěhovavý je nejrychlejší dravec na světě, který je velký zhruba jako vrána. Vhodné místo pro hnízdění, na které se v optimálním případě vrací celý život, vybírá samice. Zpravidla volí místa ve skalnatých a horských oblastech,

kde preferuje římsy i otvory ve vysokých skalních stěnách, nepohrdne však třeba ani starou hradní věží. Ve druhé polovině minulého století počty sokolů výrazně klesly, především kvůli ztrátě vhodných hnízdišť, pronásledování člověkem a používání chemických látek, zejména pesticidů v zemědělství. Ty se přes potravní řetězec dostávaly až do vajec. Přestože počet sokolů v ČR stoupá, stále patří mezi kriticky ohrožené druhy.

(Náš REGION - ČTK)

JILEMNICE – *Zdenko Feyfar – Prchavé okamžiky*

Výstava věnovaná jilemnickému rodáku Zdenko Feyfarovi. Připomene jeho fotografickou tvorbu zaměřenou na krkonošskou krajinu, slavné i méně slavné osobnosti a známá místa milované Prahy. V někdejším pivováru bude do neděle 7. května.

ARCHIV KM JILEMNICE

Zdenko Feyfar.

Milý čtenáři,

Trosečník je zadarmo a bez reklam a dotací. To ovšem neznamená, že se bráním finanční podpoře, pivo je čím dál tím dražší – a stovka, dvě, tři potěší. Když budete mít pocit, že si je zaloužím a vy je budete moci a chtít obětovat, můžete použít účet 1012619905/5500. Díky.

#

dneska vyšlo nové **SORRY** !

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj